

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Analýza trhu č. A/6/XX.2010-Y, (trh č. 6 – velkoobchodní koncové segmenty pronajatých okruhů bez ohledu na technologii použitou k zajištění pronajaté nebo vyhrazené kapacity)

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

IČ (bylo-li přiděleno): 601 93 336

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Mgr. Lucie Hampejsová, 271 462 262, Lucie.Hampejsova@o2.com

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

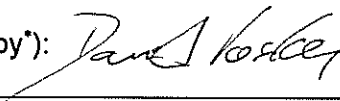
Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Datum: 10.9.2010

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:

Mgr. David Voska, ředitel pro regulaci

Podpis oprávněné osoby*):

---

*) V případě zaslání tohoto formuláře elektronickou poštou nutno podepsat příslušnou datovou zprávu zaručeným elektronickým podpisem.

ÚVOD

V souladu s účelem veřejné konzultace a pravidly pro vedení konzultací, předkládá společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (dále jen „**TO2**“) toto stanovisko k návrhu analýzy relevantního trhu č. 6 - velkoobchodní koncové segmenty pronajatých okruhů bez ohledu na technologii použitou k zajištění pronajaté nebo vyhrazené kapacity (dále také „**relevantní trh č. 6**“).

I. PŘÍPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

A. Věcné vymezení trhu

Do relevantního trhu č. 6 Český telekomunikační úřad (dále jen „**ČTÚ**“) zahrnul služby pronájmu přenosové kapacity prostřednictvím klasických analogových a digitálních (TDM) okruhů (dále jen „**pronajaté okruhy**“) a služby pronájmu přenosové kapacity prostřednictvím přenosových rámců a rozhraní ETHERNET (dále jen „**Ethernet**“).¹

V rámci části Věcné vymezení relevantního trhu č. 6, ČTÚ popsal vývoj předmětných služeb a zkoumá jejich zaměnitelnosti na straně nabídky a poptávky, včetně zaměnitelnosti z pohledu cenového. Mj. s ohledem na pokračující trend preference služeb Ethernet potom ČTÚ označil služby Ethernet a služby pronajatých okruhů jako součást věcného vymezení relevantního trhu č. 6, neboť je podle něj nezbytně nutné, aby byly obě služby posuzovány a porovnávány v rámci jednoho trhu. Následně ČTÚ posuzoval, zda by součástí trhu mohly být i jiné služby poskytované prostřednictvím dalších rozhraní, přičemž žádné další substituty k předmětným službám neshledal. Konečně ČTÚ sumarizoval velkoobchodní nabídku služeb pronajatých okruhů a služeb Ethernet vybraných společností.

Domníváme se, že ČTÚ vymezil relevantní trh č. 6 věcně nesprávně a že se při vymezení relevantního trhu č. 6 nedržel Metodiky obsažené v části B analýzy (bod 2.1.1.),² jejímž východiskem jsou relevantní předpisy právního řádu České republiky a Evropské unie tak, jak je v části B analýzy uvedeno. Zejména namítáme způsob, jakým ČTÚ dospěl k funkční a cenové zastupitelnosti služeb, které do relevantního trhu č. 6 zahrnul. Přestože souhlasíme s názorem ČTÚ, že služby založené na technologii Ethernet jsou velmi dynamicky se rozvíjejícími službami a je třeba je analyzovat, včetně nutnosti posouzení jejich vztahu ke službám pronajatých okruhů, dynamika jejich rozvoje ještě neukazuje na jejich zastupitelnost se službami pronajatých okruhů a jejich začlenění do relevantního trhu č. 6. ČTÚ totiž vymezil předmětný trh věcně tak, že některé služby Ethernet do něj zahrnul, aniž by z pohledu cenové a funkční zastupitelnosti tyto služby do relevantního trhu č. 6 skutečně patřily. Jedná se zejména o službu Carrier Ethernet Network (dále jen „**CEN**“), kterou společnost TO2 nabízí svým velkoobchodním partnerům a u níž jsme přesvědčeni, že do předmětného relevantního trhu č. 6 věcně nepatří.

¹ Tam, kde v dokumentu používáme slovní spojení *Ethernet služby*, máme na mysli služby založené na technologii Ethernet. Ethernet služba není totiž jako taková dostupná na trhu elektronických komunikací.

² Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací v České republice (dále jen „**Metodika**“).

1. Metodika zkoumání zastupitelnost služeb

V souladu s Metodikou k analýze relevantního trhu č. 6 musí zahrnutí nových produktů a služeb do věcného vymezení trhu předcházet **určení tzv. „referenčního produktu“**, s nímž jsou posuzované produkty z pohledu funkční a cenové zastupitelnosti na straně nabídky a poptávky srovnávány. Domníváme se, že vymezení referenčního produktu v části věcné vymezení nebylo provedeno dostatečně. S ohledem na první kolo analýzy předmětného trhu jsme toho názoru, že referenčním produktem měla být označena služba pronajatých okruhů, ke kterým měl následně ČTÚ hledat substituční služby z pohledu nabídky a poptávky.

Při zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky má ČTÚ podle Metodiky k určení možných substitutů vypracovat **seznam potenciálních produktů a služeb**, které mohou být z hlediska velkoobchodního uživatele vzájemně zaměnitelné a mohou být nahrazeny v případě zvýšení cen nebo v případě jiných změn v konkurenčních podmínkách. ČTÚ v analýze na str. 22 až 24 vypracoval seznam nabízených produktů (tj. v souladu s Metodikou identifikoval možné substituty na straně velkoobchodní poptávky). Seznam však obsahuje popis produktů, nabízené rychlosti a jejich možné využití z pohledu poskytovatelů těchto služeb. K řádnému posouzení zastupitelnosti na straně poptávky a nabídky by však podle nás měl ČTÚ v souladu s Metodikou především definovat funkčnost služby **s ohledem na koncového uživatele**, identifikovat možné substituty na straně poptávky a vyhodnotit substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené využití služby a cena. **ČTÚ takové vyhodnocení v souladu s Metodikou v analýze neprovádí, a tudíž nelze mít z uvedeného seznamu za jednoznačně prokázané, že uvedené produkty jsou si navzájem substituty a že patří na stejný relevantní trh.**

Oproti původní analýze³ ČTÚ nově rozšířil relevantní trh č. 6 o služby využívající technologii Ethernet. K učinění takového závěru by však bylo nutné, aby ČTÚ posuzoval, zda jednotlivé služby poskytované na bázi Ethernetu, lze považovat za **substituty pronajatých okruhů či nikoliv**. Na bázi Ethernetu jsou poskytovány prakticky veškeré datové služby všech operátorů (např. datové služby, DSL, hlasové služby VoIP). ČTÚ by se proto měl zabývat vzájemnou zastupitelností každé služby, kterou chce nově do relevantního trhu č. 6 zahrnout, a to důkladně a jednotlivě. Z pohledu technologické neutrality by přitom mělo být nerozhodné, jaká technologie je použita, ale je nutno se zaměřit na funkční a cenovou „podobnost“, ze které pak vyplývá zastupitelnost zkoumaných služeb.

Výše uvedené přitom potvrzuje i Evropská komise (dále jen „**Komise**“), která konstatuje, že *pronajaté okruhy s alternativními rozhraními (včetně Ethernetu) mají být zahrnuty do velkoobchodního trhu pronajatých okruhů, jestliže principy soutěžního práva indikují substituci velkoobchodních pronajatých okruhů na alternativních rozhraních s velkoobchodními pronajatými okruhy, je-li jejich funkční a cenová úroveň ekvivalentní*.⁴ Ethernet služby tedy nelze bez dalšího zahrnout do jednoho relevantního trhu spolu

³ Analýza trhu č. A/13/08.2006-30, trh č. 13 – velkoobchodní poskytování pronajatých okruhů v sítích elektronických komunikací.

⁴ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and social committee and the committee of the regions on market reviews under the EU Regulatory Framework (2nd report). Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2007/com2007_0401en01.pdf, str. 6, pozn. Pod čarou č. 13.

s pronajatými okruhy, ale pouze tehdy, pokud je jejich vzájemná substituce opřena o ekvivalentní funkční a cenovou úroveň předmětných služeb.

K míře zaměnitelnosti různých produktů Komise v Pokynech k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (dále jen „**Pokyny**“)⁵ uvádí: „*Produkty nebo služby, které jsou vzájemně zaměnitelné jen v malé nebo relativní míře, nejsou součástí téhož trhu [...].*“

K zaměnitelnosti samotné pak Komise uvádí, že národní regulátor by měl definovat **zaměnitelnost** různých služeb **z pohledu spotřebitele**.⁶ **Zaměnitelnost na straně poptávky** by měla být posuzována podle toho, zda a do jaké míry jsou **spotřebitelé** ochotni nahrazovat jiné služby nebo produkty pro dotyčnou službu nebo produkt. Zaměnitelnost na straně nabídky je indikována, pokud dodavatelé, kteří nenabízí dotyčný produkt nebo služby, jsou ochotni ihned nebo v krátké době přejít na jiné produkty nebo služby, aniž by jim vznikly významné dodatečné náklady.⁷

V souladu s pokyny Komise⁸ a zavedenou soutěžně právní praxí lze považovat za základní nástroj pro definici relevantního trhu a vyhodnocení substituce tzv. test hypotetického monopolisty (SSNIP test). ČTÚ přitom tento test vůbec neprovedl a ani neuvedl důvody, proč by jeho provedení nepovažoval za nutné.

2. Prokázání funkční zastupitelnosti

Na podporu závěru o rozšíření věcného vymezení relevantního trhu č. 6 ČTÚ mj. předkládá graf *Vývoje počtu poskytnutých koncových úseků pronajatých okruhů (graf č.1)*, který ukazuje vývoj poptávky po službách Ethernet a službách pronajatých okruhů mezi roky 2006 a 2009. Z grafu je zřejmé, že počet pronajatých okruhů stagnuje, zatímco počet služeb Ethernet roste.

Z daného grafu ČTÚ dovodil provázanost mezi rostoucí poptávkou po službách Ethernet a stagnující poptávkou po službách pronajatých okruhů, na jejímž základě zahrnul služby Ethernet do relevantního trhu č. 6. Jsme přesvědčeni, že k takovému závěru nelze z grafu dospět. Z daného grafu je naopak zřejmé, že poptávka po pronajatých okruzích je stabilní a v čase se výrazně nemění. Z grafu č.1 nelze nijak dovodit, že by zákazníci ze služeb pronajatých okruhů přecházeli na služby Ethernet. Pokud by tomu tak bylo, tak by počet pronajatých okruhů v čase klesal, což se, dle grafu č. 1, ve skutečnosti neděje.

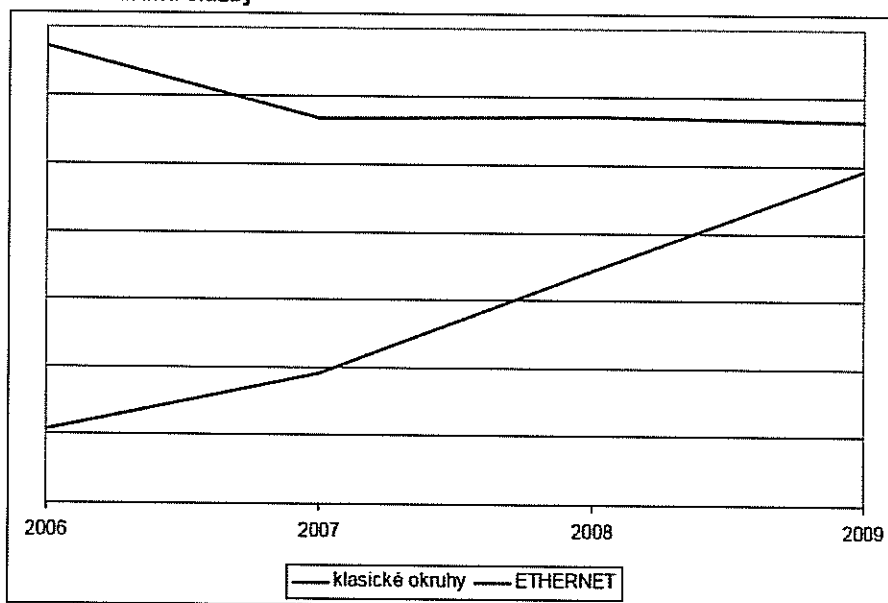
⁵ Pokyny Komise k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03) str. 6. čl. 44 Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2002:165:0006:0031:EN:PDF>.

⁶ Pokyny Komise k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03) str.6 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2002:165:0006:0031:EN:PDF>

⁷ Pokyny Komise k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03) str.7 a 8 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2002:165:0006:0031:EN:PDF>

⁸ Pokyny Komise k analýze trhu a hodnocení významné tržní síly podle předpisového rámce Společenství pro sítě a služby elektronických komunikací (2002/C 165/03) str. 6 čl. 40 dostupné na <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2002:165:0006:0031:EN:PDF>.

Graf č. 1: Vývoj počtu poskytnutých koncových úseků pronajatých okruhů podle druhu služby

V případě tzv. migrace, dochází k přesunu skupiny zákazníků z jedné služby na jinou. U opuštěné služby klesá počet zákazníků a recipročně roste počet zákazníků u nové služby. Graf č.1 dokládá pouze druhou část „hypotetické“ migrace, rostoucí počet zákazníků u služeb Ethernetu. Primární impuls, tedy odliv zákazníků z pronajatých okruhů, graf nikterak nedemonstruje.

ČTÚ dospěl k závěru o zastupitelnosti služeb Ethernet a služeb pronajatých okruhů, aniž by se vůbec zabýval potřebou zákazníka. Rostoucí poptávku po službách Ethernet ČTÚ spojuje s tím: „že na maloobchodním trhu dochází k přesunu poptávky směrem ke službám založeným na IP protokolu“. ČTÚ charakterizuje, na jaké služby se zákazníci nově orientují, ale již nezkoumá potřeby zákazníků, kteří mají o službách Ethernet zájem a to, zda tito zákazníci skutečně nahrazují poptávku po službách pronajatých okruhů poptávkou po službách Ethernet. Mezi dvěma trendy vývoje zobrazenými v grafu není patrná žádná korelace a tím spíše není možno dovodit jakoukoliv příčinnou vazbu mezi těmito dvěma trendy. Naopak daný předmětný graf spíše indikuje, že neexistuje žádný přímý vztah mezi vývojem poptávky po službách pronajatých okruhů a službách Ethernet.

Jedním z možných vysvětlení rostoucí poptávky po službách Ethernetu může být skutečnost, že na služby Ethernet přicházejí „noví uživatelé“, kteří tak reagují na nabídku služby, která splňuje jejich konkrétní požadavky a přiměřený poměr kvality a ceny.

Jsme tohoto názoru, že analýza by se této části měla věnovat obsáhleji a podrobně popsat migrační směry mezi předmětnými službami, podobně jako to udělal například rakouský regulátor ve své poslední analýze trhu č. 5.⁹ Stejně tak by se měl ČTÚ hlouběji

⁹ V prvním kole analýz trhů se zástupci ČTÚ a ÚOHS vyjádřili k metodice substituce v tom smyslu, že jednosměrnost migrace zákazníků mezi službami není postačující podmínkou pro uznání faktické substituce. Migrace musí mít formu obousměrného přechodu tj. přechodu zákazníků mezi službami navzájem, a poté je možné hovořit o plnohodnotném substitučním vztahu.

zabývat potřebami zákazníků, kteří využívají služby Ethernet a zkoumat motivy, které je vedou k rostoucí poptávce po těchto službách.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že graf č. 1 nepředstavuje podpůrný argument funkční substituce. Naopak vede k opačnému závěru, že **funkční substituce mezi Ethernetem a pronajatým okruhem nebyla dostatečně prokázána. Navrhujeme proto, aby ČTÚ doplnil do věcného vymezení trhu funkční a cenovou analýzu možných substitutů v souladu s Metodikou.**

Na závěr této části bychom chtěli shrnout, že ČTÚ opírá svůj závěr o tom, že všechny předmětné služby je nutno zahrnovat do jednoho relevantního trhu na zjištění, že služby na bázi Ethernetu vykazují intenzivní nárůst poptávky, zatímco poptávka po službách pronajatých okruhů stagnuje. Toto zjištění je sice pravdivé, nemá však žádnou relevanci z hlediska definice relevantního trhu č. 6. Metodika analýzy relevantního trhu nijak nepodporuje zahrnutí produktu A a produktu B na jeden relevantní trh na základě zjištění, že produkt A vykazuje intenzivnější poptávku než produkt B.

3. Funkční odlišnost

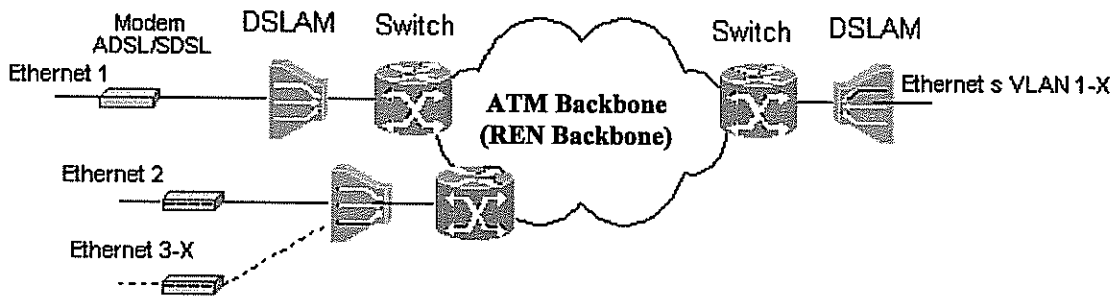
V následující části, stejně jako v části o cenové odlišnosti, se v podrobnostech věnujeme výhradně službě Carrier Ethernet Network (CEN), neboť jsme přesvědčeni, že služba CEN není z důvodu funkční a cenové odlišnosti součástí relevantního trhu č. 6.

Ze začlenění služby CEN do širší skupiny Ethernetových služeb automaticky nevyplývá, že by měla patřit do relevantního trhu č. 6. Naopak je nezbytné posuzovat každou jednotlivou Ethernetovou službu z hlediska jejích funkčních charakteristik a zároveň i cenových parametrů. Totiž i jednotlivé služby, které náležejí do širší skupiny Ethernetových služeb, se mohou vzájemně funkčně i cenově odlišovat do takové míry, že je odůvodněno jejich vyjmutí z relevantního trhu č. 6. U služby CEN se jedná o následující charakteristiky:

Vymezení funkční charakteristiky služby CEN oproti pronajatým okruhům

- Nemá dedikovanou kapacitu.
- Nelze garantovat propustnost.
- Dochází ke sdílení kapacity v páteři.
- Nelze využít pro datové služby, které jsou náročné na zpoždění.
- Velmi obtížná dohledovatelnost (SDSL modem nelze sledovat).
- Nemožnost realizace klasické TDM hlasové služby.
- Horší kvalita služby z pohledu variace zpoždění (zpoždění může kolísat; u pronajatých okruhů je vždy konstantní) a horší kvalita služby z pohledu ztrátovosti paketů (na pronajatých okruzích je pojmově vyloučeno).
- 100% dostupnost služeb na poskytovaných pronajatých okruzích (pronajaté okruhy jsou dostupné ve více lokalitách než Ethernet).

Schéma služby CEN

Pronajaté okruhy by mohly být teoreticky substitutem ke službě CEN pouze v případě, kdy zákazník požaduje služby s vysokou kvalitou. Avšak v tomto případě zde bude existovat významná cenová bariéra, která takového zákazníka od přechodu na službu pronajatých okruhů odradí.

Obrácená substitute (z pronajatého okruhu na CEN) není realistická, protože služba pronajatých okruhů bude vždy pro zákazníka, který požaduje službu vysoké kvality pro real-time aplikace nebo tradiční hlasovou službu (TDM), nezbytná.

Zákazníci si cení specifických charakteristik služeb pronajatých okruhů a nemohou je zaměnit za službu CEN. Jedná se například o bankovní a poštovní instituce, policii a bezpečnostní složky, řízení letového provozu a provozovatele datových center. Všichni tito zákazníci vyžadují vysokou bezpečnost přenosu dat a garantovanou kvalitu služeb. Služba CEN tudíž nemůže těmto zákazníkům nahradit služby pronajatých okruhů.

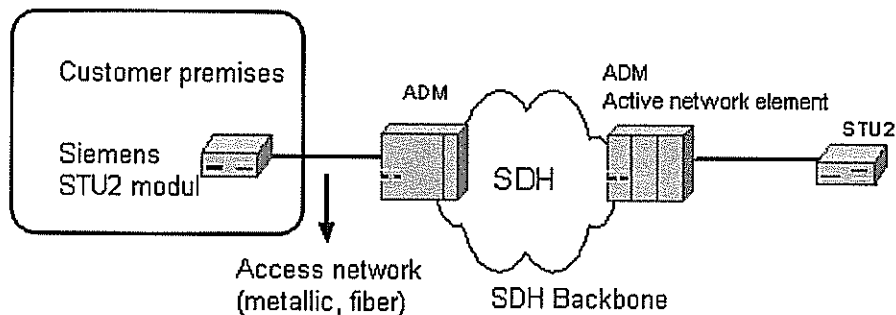
Vymezení funkční charakteristiky služby pronajatých okruhů

Tradiční pronajaté okruhy poskytují zejména dedikovanou kapacitu mezi koncovým bodem zákazníka a druhým koncovým bodem sítě nebo POP alternativního operátora. Služba je postavena na technologii přepínání okruhů (Circuit Switched Data) s využitím PDH/SDH páteřní sítě.

Hlavní charakteristiky pronajatých okruhů jsou následující:

- Pronajaté okruhy poskytují zejména vyhrazenou kapacitu pro přenos, která se nemění ani v přístupové ani v páteřní síti. Jedná se zejména o rychlost, zpoždění a neztrátovost paketů.
- Parametry služby jsou garantovány.
- Pronajaté okruhy umožňují dálkový dohled.
- Pronajaté okruhy jsou poskytovány s dodatečnými službami jako např. Vylepšená záloha nebo SLA.
- Pronajaté okruhy budou vždy poptávány zákazníky, kteří vyžadují konstantní a garantovaný přenos pro real-time aplikace a kteří potřebují klasické telekomunikační rozhraní pro TDM hlas.

Schéma služby pronajatých okruhů

Významná funkční (a následně cenová) odlišnost v porovnání s pronajatými okruhy je dána i implementací služby v páteři ATM¹⁰. Na ATM páteři se v podstatě specifikuje několik tříd kvality služeb¹¹ (CBR, RT-VBR, NRT-VBR, ABR a UBR), přičemž služba CEN je definována jen v nejnižších kvalitách NRT-VBR a UBR.

	CBR	RT-VBR	NRT-VBR	ABR	UBR
Zaručená přenosová kapacita	Ano	Ano	Ano	Zaručené minimum	Ne
Vhodné pro přenosy v reálném čase	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Vhodné pro dávkové (nárazové) přenosy	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Zpětná vazba (interakce)	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne

4. Cenová odlišnost

Z hlediska ceny jsou služby pronajatých okruhů a služby CEN významně odlišné. Služba CEN se pohybuje v podstatně nižší cenové hladině než pronajaté okruhy. Je tomu tak zejména díky efektivnější alokaci nákladů v páteřní síťové technologii, která je zapříčiněna sdílením kapacity sítě mezi různými zákazníky datových služeb, použitým koncovým zařízením atd.

Specifickou pozornost je třeba věnovat také tomu, že v průběhu posledních dvou let platily pro službu CEN opakované promoakce. Cenová hladina služby CEN se v důsledku těchto promoakcí podstatně snížila oproti původní ceníkové ceně. Důvodem těchto promoakcí byla tendence postupně se odklonit od přenosové technologie ATM a přejít na přenosovou technologii IP REN (Regional Ethernet Network), která s ohledem na její efektivnost více odpovídá současným požadavkům.

¹⁰ ATM: Asynchronous Transfer Mode, vysokorychlostní přenosová technologie používající přepínání buněk pevné délky.

¹¹ Viz např. článek Peterky, J.: Kvalita služeb v ATM. Dostupný z: <http://www.earchiv.cz/a97/a739k150.php3>.

Přehled o cenách služeb pronajatých okruhů a o cenách služeb CEN

V Kč za měsíc	Velkoobchodní pronajaté okruhy			CEN/ATM ceniková cena				CEN/IP-REN Ceniková cena	
				nrt-VBR		UBR		CEN/ATM promo	
	Zóna A	Zóna B	Zóna C	nrt-VBR Praha/krajská města	Ostatní lokality	UBR Praha/krajská města	Ostatní lokality	IP REN (nrt VBR) ČR	IP REN (UBR) ČR
Rychlost kbit/s									
64	3500	3900	4600	2950	3200	2450	2650	1500	1000
128	4800	5400	6600	3600	4200	2980	3150	1820	1200
256	6200	6700	8000	4600	5700	3850	4500	2060	1300
512	7900	9100	11500	5600	8000	4600	6600	2500	1500
1024	10000	11800	17500	6100	9700	4900	8100	2900	1700
2048	11600	18000	24900	6700	11200	5200	9200	3400	1900

ČTÚ v analýze relevantního trhu č. 6 potvrzuje výraznou cenovou odlišnost obou předmětných služeb, neboť výslovně uvádí na řádku č. 704, že „ceny za službu klasických okruhů jsou výrazně vyšší než ceny za služby ETH“ a dále na řádku č. 715, že „nižší cenová hladina u služeb ETH znamená velmi silnou motivaci k přechodu na služby ETH a tím logicky i k jejich výraznému nárůstu“. Jsme přesvědčeni, že s ohledem na Metodiku relevantních trhů výrazná cenová odlišnost naopak odporuje závěru o substituci předmětných služeb. Pouhá skutečnost nižší cenové hladiny u služeb Ethernet (v tomto případě služby CEN), která je pro odběratele motivací proto, aby předmětnou službu kupovali, nemůže bez dalšího znamenat, že odběratelé služeb pronajatých okruhů budou tyto služby nahrazovat službami Ethernet. Tato skutečnost je mj. potvrzena již dříve zmíněným grafem č. 1, který ČTÚ prezentuje v analýze relevantního trhu č. 6, neboť přestože poptávka po službách Ethernet trvale roste, poptávka po službách pronajatých okruhů neklesá, naopak stagnuje.

Z tabulky uvedené výše vyplývá, že cena 2Mbit pronajatého okruhu a 2Mbit CEN se může až několikanásobně odlišovat. Tento cenový rozdíl mezi službou CEN a službou pronajatých okruhů představuje zásadní překážku pro závěr o vzájemné cenové zastupitelnosti předmětných služeb.

Pokud by ČTÚ provedl jednoduchý SSNIP test, nemohl by dojít k závěru, že např. 10% zvýšení ceny služby pronajatých okruhů by vedlo k významné migraci na službu CEN. Zákazník, který využívá služeb pronajatých okruhů by nemigroval na službu CEN, protože bude postrádat fundamentální kvalitativní charakteristiky, za které je již ochotný platit několikanásobně vyšší cenu.

V hypotetickém případě, kdy bychom za referenční produkt považovali službu CEN a zkoumali substituci ve vztahu ke službě pronajatých okruhů, bychom obdobně, při použití SSNIP testu, dospěli k závěru, že se o substituty nejedná. I při zvýšení ceny služby CEN např. o 10% by zákazníci nemigrovali na stále významně dražší služby pronajatých okruhů.

Příklady cenové substituce v zahraničí

Pro potřeby analýzy relevantního trhu č. 6 lze vycházet z analýz relevantních trhů provedených německým a slovinským regulátorem, kteří se cenovou zaměnitelností služeb pronajatých okruhů a služeb Ethernet podrobně zabývali.

Německo¹²

Německý regulační úřad (BNetzA) zkoumal v rámci druhého kola analýzy relevantního trhu č.6 cenovou zastupitelnost pronajatých okruhů (jako referenčního produktu) a Ethernetu a dospěl k závěru, že služby poskytované na Ethernetu jsou cenovým substitutem pronajatých okruhů.

- U cenové elasticity dospěl BNetzA k závěru, že ne nevýznamný počet zákazníků přejde z pronajatého okruhu na službu Ethernet v případě, že dojde ke zvýšení ceny pronajatého okruhu o 5%-10%
- Měsíční a jednorázové ceny jsou u obou typů srovnávaných služeb přibližně na stejné úrovni¹³

Slovinsko¹⁴

Slovinský telekomunikační regulátor zkoumal cenovou zastupitelnost služeb Ethernetu se službami pronajatých okruhů a dospěl k závěru, že předmětné služby jsou cenově zastupitelné. Slovinský regulátor porovnával roční maloobchodní ceny za 10 Mbit/s Ethernet (23.084,52 €) a za 10 Mbit/s pronajatý okruh (26.803,40 €). Cenové porovnání ukázalo, že služba pronajatý okruh a služba Ethernet jsou v tomto případě cenově zastupitelné.

5. Závěr

Ve výše uvedeném textu jsme podrobně popsali, jakým způsobem by měl ČTÚ postupovat, posuzuje-li vzájemnou zaměnitelnost různých služeb a také jsme podrobně rozebrali jaké podmínky musí být splněny, aby různé služby nebo produkty byly zahrnuty do stejného relevantního trhu. Dospěli jsme k závěru, že ČTÚ se v rámci analýzy relevantního trhu č. 6 neřídil vlastní Metodikou ani legislativou přijatou Komisí pro účely analýzy relevantních trhů a jeho závěry tudíž nemají oporu v české ani komunitární legislativě.

Jsme toho názoru, že ČTU nesprávně zahrnul službu CEN do relevantního trhu č. 6. V případě **služby CEN** totiž, jak bylo výše opakovaně doloženo, **není ve vztahu ke službám pronajatých okruhů splněna podmínka vzájemné cenové a funkční substituce**. V souladu s metodikou Evropské Komise dovozujeme, že předložené argumenty hovoří ve prospěch nezahrnutí služby CEN do věcného vymezení relevantního trhu č. 6.

¹² Analýza relevantního trhu č. 6, str. 19. Dostupné z:

<http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/germany/registerednotifications/de20070677-0678&vm=detailed&sb=Title>.

¹³ Měsíční ceny Ethernet 30Mbit 850 €, 34 Mbit SDH 900 €. Ethernet 100Mbit 1.120 €, SDH 155Mbit 1.200 €. 2 Mbit ceny jsou identické. Pro vyšší přenosové rychlosti ceny SDH jsou převážně vyšší než Ethernetu.

¹⁴ Analýza relevantního trhu č. 6, str. 13. Dostupné z:

http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/slovenia/registered_notifications/si20080767-0768&vm=detailed&sb=Title.

B. Navrhujeme doplnit do analýzy následující body

1. Navrhujeme, aby ČTÚ doplnil do věcného vymezení trhu funkční a cenovou analýzu možných substitutů v souladu se Metodikou.. Lze přitom vycházet ze seznamu služeb, které nabízejí jednotliví poskytovatelé.
2. Dále navrhujeme, aby ČTÚ doplnil věcné vymezení trhu a explicitně se věnoval službě CEN z pohledu funkční a cenové zastupitelnosti a následně upravil část 2.1 „Věcné vymezení“ v části d) následovně:

„Služba CEN společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. není součástí věcného vymezení předmětného relevantního trhu.“

3. S ohledem na předchozí bod navrhujeme upravit výpočet tržních podílů v části 3.11 tak, aby zohlednil nově upravené věcné vymezení trhu.
4. V souladu s doporučením Komise, která uvádí, že každé analýze velkoobchodního relevantního trhu musí předcházet nejdříve analýza navazujícího maloobchodního trhu,¹⁵ navrhujeme, aby ČTÚ část 3.1. předmětné analýzy doplnil o analýzu navazujícího maloobchodního trhu.
5. Konečně navrhujeme, aby z relevantní analýzy trhu č. 6 byly odstraněny řádky č. 773 až č. 775, kde ČTÚ píše: *„Obchodní politika společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. se v případě klasických okruhů omezuje na tzv. minimální soubor pronajatých okruhů.“* Toto tvrzení není správné, a proto jej požadujeme z textu odstranit. TO2 poskytuje na maloobchodním trhu širší portfolio pronajatých okruhů než je tzv. minimální soubor pronajatých okruhů.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ:

(Český telekomunikační úřad k uplatněným stanoviskům a názorům přihlédne při konečném znění opatření, avšak nevypovídá je.)

Společnost TO2 vítá, že ČTÚ zahrnul do předložené analýzy řadu komentářů a připomínek, které zazněly na workshupu k pracovnímu návrhu analýzy. Nadále se však domnívá, že je nutné také zohlednit národní specifické podmínky vývoje služeb pronajatých okruhů a od nich služeb odvozených. Zejména tu skutečnost, že služba CEN je nabízena velkoobchodně dlouhodobě a bez zásahu regulačních orgánů se úspěšně rozvíjí za současného poklesu cen.

Z výše uvedeného vyplývá, že služba CEN má své místo na trhu bez ohledu na aktuální věcné vymezení regulovaných trhů.

¹⁵ COMMISSION RECOMMENDATION on relevant product and service markets within the electronic communications sector (2007); Recitál 4